

EUROPEES INSTITUUT VOOR GENDERGELIJKHEID

EIGE

Werkprogramma op middellange termijn (2010-2012)

Vastgesteld op 29 april 2010

Definitieve versie

INLEIDING

Het Europees Instituut voor gendergelijkheid (*European Institute for Gender Equality – EIGE*) werd opgericht bij Verordening (EG) nr. 1922/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 tot oprichting van een Europees Instituut voor gendergelijkheid. De algemene doelstellingen of de langetermijneffecten van de activiteiten van het EIGE (impactniveau van de doelstellingen) zijn in de verordening als volgt omschreven:

"[...] het bijdragen tot en het versterken van de bevordering van gendergelijkheid, waaronder de integratie van de genderdimensie in het gehele communautaire beleid en het daaruit voortvloeiende nationale beleid, en tot de bestrijding van discriminatie op basis van geslacht, alsmede een grotere bewustwording van gendergelijkheid onder de burgers van de Unie bewerkstelligen [...]."

UITDAGINGEN VOOR DE KOMENDE JAREN

Vernieuwd Europees Parlement en nieuwe Europese Commissie

De vernieuwing van het Europees Parlement in 2009 en van de Europese Commissie in 2010 zal nieuwe uitdagingen voor het Instituut meebrengen door de mogelijke vaststelling van nieuwe prioriteiten op het gebied van gendergelijkheid. De vernieuwing kan echter ook een uitgelezen kans zijn om nauwer samen te werken met de nieuwe leden van het Europees Parlement, van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid en van andere relevante commissies en werkgroepen.

De nieuwe Commissie en haar standpunt en ambities inzake gelijkheid van vrouwen en mannen zullen ook van invloed zijn op de werkzaamheden van het EIGE. De prioriteiten van de Commissie-Barroso II, die door haar voorzitter J.M. Barroso zijn voorgesteld, zullen bij het opstellen van de jaarlijkse werkprogramma's en de werkprogramma's op middellange termijn in acht worden genomen.

Het toedelen van de bevoegdheid voor gendergelijkheid aan een nieuwe commissaris voor Justitie, vrijheid en veiligheid opent nieuwe perspectieven voor de toekomst, vooral wat de evolutie van de sympathieën en prioriteiten van de commissaris en haar kabinet betreft.

Verdrag van Lissabon

De beleidsmatige en praktische gevolgen van het Verdrag van Lissabon voor het gendergelijkheidsbeleid en de praktische uitvoering van activiteiten op het gebied, met name wat werkgelegenheid, sociale samenhang en de inzet van de verschillende belanghebbenden betreft, zullen de toekomstige prioriteiten en activiteiten van het EIGE in ruime mate beïnvloeden.

Financiële en economische crisis

In haar verslag van 2009¹ verklaarde de Commissie: "Een aantal maatregelen op het gebied van gendergelijkheid is geschrapt of uitgesteld en mogelijke bezuinigingen in de toekomst kunnen een negatief effect hebben op de werkgelegenheid van vrouwen en op de bevordering van gelijke kansen. De politieke antwoorden op de recessie zijn zowel een kans als een potentiële bedreiging voor de werkgelegenheid van vrouwen en gendergelijkheid. Het risico bestaat dat de huidige recessie de vooruitgang afremt of zelfs ongedaan maakt en gevolgen op de lange termijn heeft voor de duurzaamheid van de economie en voor de socialezekerheidsstelsels, sociale integratie en demografie."

¹ Verslag van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's – Gelijkheid van mannen en vrouwen — 2010 (SEC(2009) 1706).

Door de gevolgen van de recessie voor de gelijkheid van vrouwen en mannen dringen zich bijkomende maatregelen op om genderkloven te dichten, met name op het gebied van werkgelegenheid, onbetaalde arbeid en sociale vraagstukken. Het EIGE zal de opeenvolgende voorzitterschappen helpen met het ontwikkelen en ten uitvoer leggen van duurzame strategieën voor een sociaal Europa en economische groei.

Nieuwe strategie van de Europese Commissie inzake gelijkheid van vrouwen en mannen (2011-2015)

Medio 2010 zal de Commissie een nieuwe strategie inzake gendergelijkheid lanceren. Met deze strategie zal zij voortbouwen op de ervaring die werd opgedaan met de vorige routekaart voor gelijkheid tussen vrouwen en mannen (2006-2010) en zal zij prioritaire domeinen vaststellen voor initiatieven en gerelateerde activiteiten. In de strategie zullen voorstellen voor concrete veranderingen worden geformuleerd om het bestuur inzake gendergelijkheid te verbeteren alsmede voor controle-instrumenten om de geboekte vooruitgang te meten. Net zoals bij de vorige routekaart zullen in het kader van deze strategie op middellange termijn specifieke maatregelen worden genomen om de gelijkheid te bevorderen en het gendergelijkheidsthema nog beter in de verschillende beleidsdomeinen en activiteiten van de Commissie te integreren. Aangezien de werkzaamheden van het EIGE een aanvulling moeten vormen op die van de Commissie (verlening van technische ondersteuning en bijstand op de in de verordening genoemde gebieden), zal overleg met DG EMPL en het directoraat Gelijkheid van vrouwen en mannen mee helpen bepalen op welke gebieden het EIGE activiteiten moet ontplooiën en zich moet inzetten. Het uitroeien van geweld tegen vrouwen in de Europese Unie, een thema dat de Raad in zijn conclusies van 8 maart 2010² in de verf heeft gezet, zal een belangrijke plaats innemen in de bijstand die het EIGE aan de Europese Commissie en de lidstaten verleent met het oog op een meer actieve bestrijding van gendergerelateerd geweld door het verzamelen, analyseren en verspreiden van beschikbare informatie over geweld tegen vrouwen. Het EIGE zal de voorzitterschappen ook ondersteunen bij de follow-up van de strategie, met inbegrip van de vernieuwing van het Europees pact voor gendergelijkheid.

BIJZONDERE AANDACHTSGEBIEDEN VOOR 2010-2012

In de periode van 2010 tot 2012 zal het Instituut zich concentreren op een spoedige afwikkeling van de oprichtingsfase van het agentschap en beginnen met de uitvoering van zijn omvangrijke operationele programma.

Aanvankelijk zullen de inspanningen vooral toegespitst worden op het voltooien van de **administratieve en operationele structuren van het Instituut**. Daarbij zal de personeelsformatie worden voltooid en zullen alle belangrijke EIGE-documenten worden opgesteld, teneinde zo snel mogelijk de nodige voorwaarden voor administratieve en financiële onafhankelijkheid te creëren. In het kader van de werkzaamheden met betrekking tot de **onderdelen van het EIGE** zullen de regels voor de vernieuwing van de ambtstermijn van de raad van bestuur worden vastgesteld en zullen voor het deskundigenforum functionele werkprocedures worden opgesteld.

In deze programmeringsperiode op middellange termijn zal tevens bijzondere aandacht worden besteed aan de **steuning aan onderzoeks- en beleidswerkzaamheden van de EU-instellingen en de lidstaten**. Er dienen heel wat inspanningen te worden geleverd om voor het publiek toegankelijke documentatie op te stellen. De beschikbaarheid van de bestaande statistieken, gegevens en informatie alsook van de werkende modellen en benaderingen voor integratie van de genderdimensie van de verschillende EU-organen, de lidstaten en lokale, regionale en internationale organisaties zal een stevige basis bieden voor de latere ondersteuning en bijstandsverlening op het gebied. De indicatoren van Peking vormen een ander breed terrein waarop vanaf 2010 zal worden gewerkt. Daarbij zal het EIGE de voorzitterschappen van de EU helpen met de ontwikkeling

² Raad van de Europese Unie, Conclusies van de Raad 6585/10, Brussel, 22 februari 2010.

van indicatoren op de resterende gebieden en met de evaluatie van de bestaande indicatoren en het gebruik van de bestaande informatie.

Het derde werkgebied, **thema's of prioriteiten**, zal gericht zijn op de ontwikkeling van een EU-gendergelijkheidsindex waarmee genderkloven kunnen worden geanalyseerd en de lidstaten initiatieven op het gebied van gendergelijkheid kunnen aanmoedigen.

Bewustmaking, netwerken en communicatie vormen het vierde bijzondere aandachtsgebied, dat erop gericht is de werkzaamheden op het gebied van gendergelijkheid meer zichtbaarheid te geven en de vraag naar gendergelijkheid op verschillende niveaus zal stimuleren. Teneinde de genderspecifieke stereotypen van beide geslachten te doorbreken, zullen referentiegroepen van journalisten en mediadeskundigen, vooraanstaande vrouwen, mannelijke lobbyisten en opiniemakers worden opgericht en zal een strategie voor de externe communicatie van het EIGE worden ontwikkeld, voor zowel vrouwen als voor mannen. De activiteiten zullen in eerste instantie gericht zijn op de jongere generatie en zullen hoofdzakelijk toegespitst zijn op het doorbreken van genderspecifieke stereotypen van beide geslachten, wat ook een prioriteit is van de routekaart voor gendergelijkheid van de Commissie en een prioriteit van de volgende voorzitterschappen zal zijn.

Dialoog en partnerschap zullen het Instituut helpen zich op te werpen als een doeltreffende en professionele instantie op het gebied van gendergelijkheid. In de periode 2010-2012 zal een begin worden gemaakt met de ontwikkeling van netwerken en samenwerkingsvormen met de belangrijkste belanghebbenden teneinde dubbel werk te voorkomen en synergieën te creëren. De activiteiten in het kader van dit bijzondere aandachtsgebied zullen de nodige stimulans geven voor de oprichting van het Europese netwerk voor gendergelijkheid.

INHOUDSOPGAVE

1 AANPAK EN METHODEN VAN TENUITVOERLEGGING

1.1 RESULTAATGERICHTE PLANNING VAN MAATREGELEN

1.2 RISICOBEBEER EN INTERNE-CONTROLENORMEN

1.3 BEVOEGDHEDEN

1.4 TENUITVOERLEGGINGSAANPAK VAN HET EIGE

2 WERKPROGRAMMA 2010-2012

2.1 FOCUS 1: INSTITUTIONELE STRUCTUUR

2.1.1 Zorgen voor administratieve en financiële onafhankelijkheid

2.1.2 Onderdelen van het EIGE

2.2 FOCUS 2: STEUN AAN ONDERZOEKS- EN BELEIDSWERKZAAMHEDEN VAN DE EU-INSTELLINGEN EN DE LIDSTATEN

2.2.1 Ontwikkeling van betrouwbare gegevens, statistieken en indicatoren

2.2.2 Ontwikkeling van instrumenten en methoden voor integratie van de genderdimensie

2.2.3 Verzameling, documentatie en verspreiding van beste praktijken

2.3 FOCUS 3: THEMA'S OF PRIORITEITEN

2.3.1 EU-gendergelijkheidsindex

2.4 FOCUS 4: BEWUSTMAKING, NETWERKEN EN COMMUNICATIE

2.4.1 Basisinformatie over het Instituut voor EU-burgers en verschillende doelgroepen

2.4.2 Ontwikkeling van betrouwbare en uitgebreide informatie

2.4.3 Doorbreken van genderspecifieke stereotypen

2.5 FOCUS 5: DIALOOG EN PARTNERSCHAP

2.5.1 Oprichting van het Europese netwerk voor gendergelijkheid

2.5.2 Belanghebbenden en partners

3 MONITORING EN EVALUATIE

3.1 MONITORING VAN DE TENUITVOERLEGGING

3.2 JAARVERSLAG

3.3 EVALUATIE

1 AANPAK EN METHODEN VAN TENUITVOERLEGGING

1.1 RESULTAATGERICHTE PLANNING VAN MAATREGELEN

Het werkprogramma stoeit op de methode van resultaatgericht beheer, wat inhoudt dat de planning, de uitvoering, de boekhoudkundige verwerking en de controle van de werking en de activiteiten van het Instituut resultaatgericht worden aangepakt.

In de praktijk komt het erop neer dat de werkzaamheden gestuurd worden door de resultatenketen (impact-uitkomsten-output-input). Teneinde bij te dragen tot de verwezenlijking van de algemene doelstellingen, zullen op specifieke en concrete werkgebieden meetbare uitkomsten of verwezenlijkingen op middellange termijn worden gerealiseerd op basis van outputs of directe resultaten die voortvloeien uit concrete activiteiten en inputs.

Teneinde de vooruitgang te controleren, zullen op alle niveaus indicatoren worden ontwikkeld waarvoor de basisgegevens tijdens het eerste werkjaar zullen worden vastgesteld. Er dient op te worden gewezen dat de indicatoren voor de impact van de activiteiten pas zullen worden vastgesteld na een voorafgaande evaluatie waarbij informatie zal worden verzameld voor het meten van veranderingen in de samenleving en de externe omgeving.

1.2 RISICOBEBEER EN INTERNE-CONTROLENORMEN

In de eerste werkingsjaren en in het bijzonder wanneer het nieuwe personeel is aangeworven, zal het EIGE een analyse maken van de interne en externe risico's die de activiteiten van het Instituut zouden kunnen beïnvloeden. Later zal het dan werk maken van een doeltreffend risicobebearsysteem. De oplossingen en maatregelen zullen in de interne-controlenormen worden opgenomen.

1.3 BEVOEGDHEDEN

Op grond van de verordening³ dient het Instituut zijn taken binnen de bevoegdheden van de EU te vervullen in overeenstemming met de in zijn jaarlijks programma vastgestelde doelstellingen en prioritaire actiegebieden. Het werkprogramma van het Instituut moet overeenkomen met de prioriteiten van de EU inzake gendergelijkheid en met het werkprogramma van de Commissie, met inbegrip van de statistische en onderzoekswerkzaamheden.

1.4 TENUITVOERLEGGINGSAANPAK VAN HET EIGE

1.4.1 Gezamenlijke bijdrage tot de doelstellingen

Teneinde de in de verordening beschreven uitdagingen het hoofd te kunnen bieden, moet het Instituut een goed gestructureerde, zeer flexibele en doelgerichte organisatie worden die zich kan aanpassen aan de veranderende omgeving. Om de operationele efficiëntie te optimaliseren en de ontwikkeling van vaardigheden en leren binnen het Instituut te bevorderen, wordt een platte organisatiestructuur met twee eenheden overwogen.

De administratieve eenheid, die hoofdzakelijk voor een vlot financieel en administratief beheer zal instaan, zal ook de verwezenlijking van de doelstellingen helpen controleren en meewerken aan de communicatieactiviteiten van het Instituut.

³ Verordening (EG) nr. 1922/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 tot oprichting van een Europees Instituut voor gendergelijkheid.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:403:0009:0017:NL:PDF>

De operationele eenheid zal samengesteld zijn uit vier teams, die elkaar met hun specifieke competentie zullen ondersteunen en zodoende tot een globaal resultaat zullen bijdragen. De teams zullen voor zover mogelijk door ervaren deskundigen worden geleid, die de werkzaamheden van hun team coördineren en voor de monitoring van veranderingen verantwoordelijk zullen zijn.

Het team "Methoden en instrumenten" helpt de andere teams met de ontwikkeling en het leveren van concrete bewijzen voor het onderbouwen van de werkzaamheden, met de uitlegging van de informatie en de gebruikersvriendelijke presentatie ervan alsook met de ontwikkeling van toolkits en handleidingen inzake integratie van de genderdimensie voor interne verspreiding onder de verschillende diensten en instellingen van de EU en voor externe verspreiding onder de lidstaten, instanties en andere belanghebbenden.

Het team "Thema's en prioriteiten" houdt zich bezig met vraagstukken en specifieke problemen op bepaalde gebieden. Deze gebieden worden door de organen van het Instituut bepaald of door de belanghebbenden voorgedragen. Het team werkt ook samen met de andere teams aan de publicatie en de verspreiding van de bevindingen en de presentatie ervan aan de eindgebruikers.

Het team "Communicatie en bewustmaking" werkt met de andere teams samen en helpt hen problemen te identificeren, de doelgroepen te omschrijven en te bepalen welke boodschappen moeten worden meegedeeld en welke communicatiekanalen moeten worden gebruikt. De teamleden helpen de overige teams met het opstellen van persberichten en presentatiemateriaal voor de website en publicaties, alsook met het opzetten van campagnes.

Het team "Netwerken en belanghebbenden" werkt samen met de andere teams aan de verwerking van de verzamelde feedback en informatie en helpt met het plannen en organiseren van seminars en rondetafelconferenties over specifieke vraagstukken en met de ontwikkeling van kanalen voor de verspreiding van bevindingen, onderzoeksresultaten en publicaties.

1.4.2 Aandacht voor informatieverspreiding in alle activiteiten

Uit de ervaring van vele actoren en organisaties die op het gebied van gendergelijkheid actief zijn, blijkt dat heel wat middelen verspild worden aan dubbel onderzoek, de ontwikkeling van modellen en instrumenten en het verzamelen van gegevens en statistieken. Deze verspilling is gewoonlijk het gevolg van een gebrekkige verspreiding of beperkte toegankelijkheid van materiaal voor betrokken gebruikers. Teneinde de gemeenschappelijke hulpbronnen optimaal te gebruiken en de verspreiding ervan te vergemakkelijken, zal het EIGE in al zijn activiteiten maatregelen opnemen voor de interne en externe verspreiding van informatie en bevindingen.

1.4.3 Raadpleging van en samenwerking met alle belanghebbenden en partners

Teneinde synergieën te creëren en de impact van zijn activiteiten zo groot mogelijk te maken, zal het Instituut de voornaamste belanghebbenden raadplegen om na te gaan of zij willen deelnemen aan bepaalde activiteiten of evenementen en of zij willen meewerken aan gemeenschappelijke studies, gemeenschappelijk onderzoek of andere gezamenlijke activiteiten. Er zullen dan ook geregeld bijeenkomsten worden gehouden met onder meer het Europees Parlement en de Commissie, in het bijzonder met het directoraat-generaal Werkgelegenheid, sociale zaken en gelijke kansen, de lidstaten en andere organisaties en partners, met inbegrip van de Raad van Europa en de betrokken organen en instellingen van de Verenigde Naties, om het activiteitenplan in het kader van het werkprogramma bij te werken en aan te passen.

Teneinde dubbel werk te voorkomen en ervoor te zorgen dat de hulpbronnen optimaal worden benut, zal het Instituut overeenkomstig de verordening nauw samenwerken met de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden, het Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk, het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding en het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten.

1.4.4 Betrokkenheid van de lidstaten via de detachering van nationale deskundigen

Voor specifieke aandachtsgebieden of verzoeken om bijzonder onderzoek en de ontwikkeling van bijzondere methoden die buiten het bereik van het werkprogramma vallen, kan de raad van bestuur bepalingen vaststellen volgens welke nationale deskundigen van de lidstaten bij het Instituut kunnen worden gedetacheerd.

2 WERKPROGRAMMA 2010-2012

Het Instituut organiseert zijn werkzaamheden op basis van de vastgestelde activiteitengebieden om bij te dragen tot de verwezenlijking van de algemene doelstellingen en resultaten te boeken op middellange termijn (uitkomsten). Concrete en directe resultaten (outputs) worden in het jaarlijkse werkprogramma gepland en gepresenteerd. Met het oog op de ontwikkeling van een kader voor de toekomstige monitoring en evaluatie van de gemaakte vorderingen, worden voor elk activiteitengebied uitkomstindicatoren voorgesteld.

De in de verordening vastgestelde taken houden verband met de desbetreffende werkgebieden van het EIGE en worden hieronder vermeld.

2.1 FOCUS 1: INSTITUTIONELE STRUCTUUR

Verwachte uitkomst of verwacht resultaat op middellange termijn (voor de periode 2010-2012):

Europees Instituut voor gendergelijkheid — een doeltreffend EU-agentschap met bekwaamheid in de bevordering van de gelijkheid van vrouwen en mannen.

2.1.1 Zorgen voor administratieve en financiële onafhankelijkheid

Uitkomst van de activiteit: **het EIGE volledig operationeel als onafhankelijk EU-orgaan.**

Deze activiteit dient tegen 2012 te zijn voltooid. Tegen die tijd zullen alle medewerkers in dienst zijn genomen en zal het Instituut de administratieve en financiële systemen hebben ontwikkeld die nodig zijn om volledig operationeel en onafhankelijk te worden. Teneinde een solide basis te leggen voor de monitoring en de evaluatie van de vooruitgang, zal in het tweede kwartaal van 2010 opdracht worden gegeven voor een evaluatie vooraf. In 2012 is een tussentijdse evaluatie voorzien.

Eind 2012 dient het EIGE zijn potentieel te hebben ontwikkeld wat de verlening van professionele bijstand op het gebied van gendergelijkheid aan gebruikers en partners betreft.

Als belangrijke mijlpaal in de oprichting van het EIGE is in mei of juni 2010 een officieel openingsevenement gepland op de dag waarop het Instituut volledige administratieve en financiële onafhankelijkheid bereikt.

Uitkomstindicatoren: officieel evenement voor de start van de werkzaamheden van het EIGE voor het einde van het tweede kwartaal van 2010; voltooiing van de personeelsformatie tegen 2011; aantal documenten, onderzoeken en publicaties; toename van de vraag naar de diensten van het EIGE; aantal professioneel beantwoorde aanvragen; toename van het aantal gevraagde en uitgevoerde opdrachten.

2.1.2 Onderdelen van het EIGE

Uitkomst van de activiteit: **doeltreffende en functionele organen van het agentschap.**

Raad van bestuur

In de verordening is het volgende bepaald:

"De raad van bestuur neemt de voor het functioneren van het Instituut vereiste besluiten. In het bijzonder heeft de raad van bestuur de volgende taken:

- *hij stelt het jaarlijkse werkprogramma en het werkprogramma op middellange termijn vast;*
- *hij neemt het jaarverslag aan, waarin met name de behaalde resultaten worden afgezet tegen de doelstellingen van het jaarlijkse werkprogramma;*
- *hij oefent disciplinair gezag uit ten aanzien van de directeur en benoemt of ontslaat hem/haar;*
- *hij neemt de ontwerp-begroting en de definitieve begroting van het Instituut aan.*

De raad van bestuur stelt het huishoudelijk reglement en het reglement van orde van het Instituut vast."

Deze activiteit omvat de organisatie van de bijeenkomsten van de raad van bestuur en het deskundigenforum.

In mei 2010 zal de samenstelling van de raad van bestuur veranderen volgens de toerbeurtregeling van de lidstaten. De nieuwe raad van bestuur begint zijn ambtstermijn met de verkiezing van een voorzitter en een ondervoorzitter. Tijdens de programmeringsperiode op middellange termijn keurt hij alle belangrijke documenten van het Instituut goed, met name de jaarlijkse werkprogramma's, de jaarlijkse begroting, het huishoudelijk reglement, de uitvoeringsbepalingen van het Statuut en alle andere relevante voorschriften en richtsnoeren.

Deskundigenforum

Overeenkomstig de verordening heeft het deskundigenforum de volgende taken:

- *"[...] het deskundigenforum helpt de directeur het hoge niveau en de onafhankelijkheid van de werkzaamheden van het Instituut te waarborgen;*
- *het deskundigenforum vormt een instantie voor de uitwisseling van informatie over gendergelijkheidskwesties en voor een bundeling van kennis. Het zorgt voor nauwe samenwerking tussen het Instituut en de bevoegde organen in de lidstaten."*

Het deskundigenforum, dat in december 2009 werd opgericht, zal in 2010 de eerste twee werkgroepen opzetten en bepalen volgens welke werkmethoden en met welke middelen advies zal worden verstrekt over toekomstige onderzoeksgebieden, studies en haalbaarheidsstudies. Het forum zal ook onderzoeken welke kanalen geschikt zijn voor de verspreiding van informatie onder de lidstaten, de sociale partners en de andere betrokken partners. Ten slotte zal ook worden bepaald welke rol het deskundigenforum zal vervullen in campagnes, rondetafelconferenties en seminars die tijdens de programmeringsperiode op middellange termijn worden georganiseerd.

Uitkomstindicatoren: nieuwe raad van bestuur in functie voor het einde van het tweede kwartaal van 2010; goedkeuring van het huishoudelijk reglement van het EIGE, het jaarlijkse werkprogramma van 2010, het werkprogramma op middellange termijn voor de periode van 2010 tot 2012 en de resterende uitvoeringsbepalingen van het Statuut tegen eind 2010; oprichting van werkgroepen met leden van het deskundigenforum in de loop van 2010 en 2011; eerste voorstellen voor onderzoeksgebieden medio 2011.

2.2 FOCUS 2: STEUN AAN ONDERZOEKS- EN BELEIDSWERKZAAMHEDEN VAN DE EU-INSTELLINGEN EN DE LIDSTATEN

Verwachte uitkomst of langetermijnresultaat van het activiteitengebied (voor de periode 2010-2012):

doeltreffende methoden en instrumenten die de werkzaamheden op het gebied van gendergelijkheid vergemakkelijken en de integratie van de genderdimensie in de diverse beleidsterreinen en in de praktische tenuitvoerlegging van beleidsmaatregelen bevorderen.

De gelijkheid van vrouwen en mannen kan pas zichtbaar worden gemaakt wanneer genderspecifieke informatie voorhanden is. Deze informatie dient te worden geanalyseerd en uitgelegd en er moeten oplossingen worden geboden voor de bijzonderheden van de genderverhoudingen in de verschillende culturen en maatschappelijke contexten. Er is tevens informatie nodig over verborgen obstakels voor gendergelijkheid en over mogelijke directe of indirecte discriminatie van vrouwen en mannen in alle facetten van het leven.

Het beleid en de bijbehorende tenuitvoerleggingsprocedures verschillen van lidstaat tot lidstaat. Hetzelfde geldt voor het verslagleggings- en gegevensverzamelingsproces, dat ten doel heeft betrouwbaar bewijsmateriaal aan te reiken waaruit conclusies kunnen worden getrokken. De mate waarin de verschillende EU-organen erin slagen de genderdimensie in de verschillende beleidsgebieden en de praktische tenuitvoerlegging daarvan te integreren, is moeilijk te meten. De praktische instrumenten en methoden dienen dan ook te worden gestructureerd en verbeterd.

De taken van het EIGE met betrekking tot dit activiteitengebied zijn in de verordening als volgt omschreven:

- *"[Het EIGE] verzamelt, analyseert en verspreidt [...] objectieve, betrouwbare en onderling vergelijkbare informatie betreffende gendergelijkheid, met inbegrip van resultaten van onderzoek en beste praktijken die door de lidstaten, de instellingen van de Gemeenschap, onderzoekscentra, nationale organisaties voor gelijke kansen, niet-gouvernementele organisaties, sociale partners, betrokken derde landen en internationale organisaties aan het Instituut worden meegedeeld, en [het] stelt [...] onderwerpen voor verder onderzoek voor;*
- *[het EIGE] ontwikkelt [...] methoden ter verbetering van de objectiviteit, onderlinge vergelijkbaarheid en betrouwbaarheid van de gegevens op Europees niveau, door criteria vast te stellen die de samenhang van de informatie zullen vergroten en [het] houdt [...] rekening met genderkwesties bij het verzamelen van gegevens".*

Uitkomstindicatoren: classificatie van de bestaande gendergerelateerde gegevens en informatie tegen het derde kwartaal van 2011; presentatie van beste praktijken tegen december 2011; aantal landen waarmee eind 2012 reeds een bilaterale samenwerking tot stand is gebracht.

2.2.1 Ontwikkeling van betrouwbare gegevens, statistieken en indicatoren

Uitkomst van de activiteit of langetermijnresultaat van het activiteitengebied (voor de periode 2010-2012): **objectieve, vergelijkbare en betrouwbare gegevens voor genderspecifieke analyse en werkzaamheden op het gebied van gendergelijkheid.**

In het kader van dit activiteitengebied zullen bestaande gegevens en statistieken worden verzameld, geanalyseerd en uitgelegd. Voorts zullen de bestaande indicatoren en de verzamelde gegevens worden geharmoniseerd, zullen de bestaande indicatoren worden bijgeschaafd en zal de statistische capaciteit van de

EU-organen en de andere belanghebbenden naar nieuwe gebieden worden uitgebreid. Er zullen ook manieren worden gezocht om de bestaande indicatoren verder te ontwikkelen en de lidstaten en andere gebruikers ertoe aan te zetten de indicatoren meer systematisch toe te passen.

Het Instituut zal het gebruik van indicatoren en relevante gegevens aanmoedigen en zal ervoor zorgen dat de gegevens en de statistische informatie zo ruim mogelijk onder alle gebruikers worden verspreid. Daarom zullen documenten worden opgesteld en gepubliceerd over beste praktijken voor het verzamelen van gegevens en informatie bij instellingen en organisaties uit het maatschappelijk middenveld en voor de analyse en de uitlegging daarvan.

Teneinde bestaande gegevens en informatie te benutten en de genderdimensie te integreren in onderzoeksgebieden waarop nog geen of slechts weinig onderzoek is gebeurd, zal worden samengewerkt met Eurostat, de nationale statistische instellingen en academische onderzoekinstellingen.

Zowel het Zweedse als het Spaanse EU-voorzitterschap alsook individuele lidstaten en diverse ngo's hebben de noodzaak onderstreept van de bestrijding van gendergerelateerd geweld en van het verzamelen en verspreiden van informatie over doeltreffende methoden en praktijken om geweld tegen vrouwen te voorkomen. In dat verband zal het EIGE verantwoordelijk zijn voor de verslaglegging over de vooruitgang die in het kader van het Actieplatform van Peking en het CEDAW⁴ wordt geboekt in de bestrijding van gendergerelateerd geweld en meer bepaald in de herziening en de ontwikkeling van nieuwe indicatoren. In het kader van het beleid inzake gendergerelateerd geweld dat de Commissie op verzoek van de Raad zal voorstellen (zie voetnoot 2 hierboven) en waarin de eerste stappen voor de oprichting van een Europees Waarnemingscentrum voor geweld tegen vrouwen zullen worden gezet, zal het EIGE verantwoordelijk zijn voor het verzamelen, analyseren en verspreiden van volledige en vergelijkbare gegevens en informatie over geweld tegen vrouwen alsook voor het verzamelen en uitwisselen van beste praktijken op het gebied van preventie en bescherming van de slachtoffers. De ontwikkeling van methoden en instrumenten voor de harmonisering van gegevens zal bijdragen tot de vaststelling van gemeenschappelijke criteria voor de verslaglegging over en de evaluatie van gemaakte vorderingen en zal ervoor zorgen dat de lidstaten ter zake steeds over de meest recente studies en kennis beschikken.

In 2010 zal worden begonnen met het voorbereidende werk, namelijk het verzamelen van de bestaande gegevens en statistieken. Daarbij zal de Raad met name technische ondersteuning worden geboden voor de uitvoering en de follow-up van het Actieplatform van Peking en voor de verspreiding en de actualisering van de indicatoren. In 2011 zal het EIGE op de kritieke actiegebieden voorstellen voor indicatoren beginnen uitwerken.

Voor negen kritieke actiegebieden van het Actieplatform van Peking⁵ zijn reeds indicatoren vastgesteld. Niet voor alle indicatoren zijn gegevens beschikbaar en zelfs wanneer gegevens beschikbaar zijn, zijn zij niet altijd zichtbaar verspreid en geanalyseerd. In de periode van 2010 tot 2012 zal het EIGE acties opzetten en uitvoeren om het nut en de zichtbaarheid van de indicatoren via zijn website te vergroten.

Op basis van de evaluatie van de bestaande indicatoren in 2010 zal het EIGE advies kunnen verlenen over de actualisering en de verbetering van deze indicatoren.

In een tweede fase (vanaf 2011) zal het Instituut de Raad helpen met de vaststelling van indicatoren door verslagen op te stellen en gegevens te verzamelen over de actiegebieden van het Actieplatform van Peking waarop de Raad zich zou moeten richten.

In het kader van de voorgestelde taken zou met leden van het deskundigenforum van het Instituut en een aantal deskundigen op het terrein een werkgroep kunnen worden opgericht die het EIGE in deze taak bijstaat.

⁴ Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (CEDAW).

⁵ Een lijst van de indicatoren en koppelingen naar de conclusies en verslagen van de Raad zijn te vinden op: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=3682&langId=en>

Ter ondersteuning van de opeenvolgende voorzitterschappen zal het EIGE meehelpen aan de ontwikkeling van indicatoren en benchmarkinginformatie.

Er zullen synergieën worden nagestreefd met de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden, het Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk, het Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding en het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten.

Bovendien zal samenwerking met een aantal internationale organisaties als de VN, de OESO en de Wereldbank worden besproken met het oog op de uitwisseling van gegevens en indicatoren en de analyse en verspreiding van informatie. Tevens zal contact worden gelegd met regionale en lokale autoriteiten en met ngo's die zich in de lidstaten voor gendergelijkheid en vrouwen inzetten, om na te gaan in hoeverre zij belangstelling hebben en over welke gegevensbronnen en ervaring zij beschikken.

De informatie zal ter beschikking worden gesteld van:

- (i) de teams van het Instituut, zodat zij zich in hun werk op de nodige feiten en bewijzen kunnen beroepen;
- (ii) de Commissie, bij wijze van technische ondersteuning;
- (iii) het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's;
- (iv) de lidstaten en de bevoegde nationale instanties;
- (v) de Raad en het Europees Parlement, teneinde hen van de bestaande hulpbronnen in kennis te stellen en het gebruik van gendergerelateerde gegevens en statistieken en in het bijzonder van de indicatoren van Peking aan te moedigen;
- (vi) andere partners en regionale en lokale autoriteiten, teneinde hun werkzaamheden te ondersteunen en het gebruik van statistieken te stimuleren; en
- (vii) alle andere gebruikers, teneinde een antwoord te bieden op hun vragen en concreet en betrouwbaar bewijsmateriaal te leveren voor overleg en discussies op het gebied van gendergelijkheid.

Uitkomstindicatoren: concretisering van de samenwerking met Eurostat en DG EMPL tegen het einde van het tweede kwartaal van 2010; totstandbrenging van de samenwerking met alle betrokken academische en onderzoeksinstellingen en producenten van gegevens en informatie tegen eind 2012; classificatie van de bestaande gendergerelateerde gegevens en informatie tegen november 2011; begin van de werkzaamheden met betrekking tot de indicatoren van Peking in 2010; publicatie van beste praktijken tegen 2012.

2.2.2 Ontwikkeling van instrumenten en methoden voor integratie van de genderdimensie

Uitkomst van de activiteit of langetermijnresultaat van het activiteitengebied (periode van 2010 tot 2012): **doeltreffende praktische instrumenten die gebruikers ter bevordering van integratie van de genderdimensie kunnen gebruiken.**

De taken van het EIGE met betrekking tot dit activiteitengebied zijn in de verordening als volgt omschreven:

- *"[Het EIGE] ontwikkelt, analyseert, evalueert en verspreidt [...] methodologische hulpmiddelen om de integratie van gendergelijkheid in het gehele communautaire beleid en het daaruit voortvloeiende nationale beleid te ondersteunen en [het] ondersteunt [...] integratie van de genderdimensie in alle communautaire instellingen en organen;*
- *[het EIGE] verstrekt [...] informatie aan de Gemeenschapsinstellingen over gendergelijkheid en integratie van de genderdimensie in de toetredingslanden en kandidaat-lidstaten;*
- *[het EIGE] stelt [...] informatie over integratie van de genderdimensie ter beschikking van overheids- en particuliere organisaties".*

Met deze activiteit zal het EIGE belanghebbenden en partners technische ondersteuning bieden door doeltreffende praktijken met betrekking tot het gebruik van hulpmiddelen voor integratie van de genderdimensie te verzamelen, bestaande methoden aan specifieke behoeften aan te passen en indien nodig nieuwe integratiemethoden en -benaderingen te ontwikkelen. De ervaring en de hulpbronnen van andere actoren, zoals internationale organisaties (bijvoorbeeld de Raad van Europa en de CEMR) en de regionale en lokale autoriteiten van de lidstaten en van derde landen, worden eveneens in aanmerking genomen. Ook de door vrouwen- en lobbyorganisaties ontwikkelde methoden voor de integratie van genderspecifieke kwesties op de verschillende beleidsterreinen zullen worden verzameld en verwerkt.

Op verzoek zal het Instituut de voorzitterschappen helpen om het gendergelijkheidsthema in de uitvoering van de Europa 2020-strategie te integreren.

Er zullen toolkits en handleidingen alsook controlelijsten en richtsnoeren voor het controleren van de vooruitgang worden ontwikkeld en ter beschikking van de eindgebruikers worden gesteld. Indien nodig kan aan specifieke gebieden extra aandacht worden besteed.

Informatie over de bevindingen, de hulpbronnen en de ontwikkelde instrumenten zal ter beschikking worden gesteld van: (i) de medewerkers van het EIGE, om hun competentieniveau te verhogen en hen vertrouwd te maken met de instrumenten, (ii) de organen van het EIGE, teneinde de aanpak te consolideren, (iii) de Commissie en de lidstaten, om doeltreffende integratie van de genderdimensie te bevorderen, (iv) alle andere belanghebbenden, om hen bij hun werk te ondersteunen, alsook van (v) alle andere gebruikers die geïnteresseerd zijn in een betere integratie van de genderdimensie, zoals bijvoorbeeld toetredende landen, kandidaat-lidstaten en derde landen.

Uitkomstindicatoren: voltooiing van het overzicht van de behoeften en de problemen op het gebied van integratie van de genderdimensie en van de succesvolle modellen en methoden tegen het midden van het derde kwartaal van 2011; begin van de verspreiding van de beste modellen voor eind 2011; voorstelling van informatie over integratie van de genderdimensie aan de voorzitterschappen medio 2011; ontwikkeling van een databank over diverse benaderingen van integratie van de genderdimensie tegen eind 2012; eerste specifieke toolkits en handleidingen tegen eind 2012.

2.2.3 Verzameling, documentatie en verspreiding van beste praktijken

Uitkomst van de activiteit of langetermijnresultaat van het activiteitengebied (voor de periode 2010-2012): **voorwaarden geschapen voor het verzamelen en het doeltreffend delen van beste praktijken.**

De taken van het EIGE met betrekking tot dit activiteitengebied zijn in de verordening als volgt omschreven:

- "[Het EIGE] verricht [...] enquêtes over de situatie met betrekking tot gendergelijkheid in Europa;
- [het EIGE] organiseert ad hoc-bijeenkomsten van deskundigen ter ondersteuning van zijn onderzoekswerkzaamheden, moedigt [...] de uitwisseling van informatie tussen onderzoekers aan en bevordert [...] de opneming van een genderperspectief in hun onderzoek;
- [het EIGE] zet [...] een voor het publiek toegankelijk bestand aan documentatie op".

Het Instituut zal binnen de grenzen van zijn begroting de nodige studies laten uitvoeren en op het gebied van genderonderzoek samenwerken met de Commissie en de EU-organen.

Het Instituut zal voor de verspreiding van nuttig materiaal en nuttige informatie ook samenwerken met de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden, het Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk, het Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding en het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten.

Daartoe zal het Instituut in Vilnius een documentatiecentrum voor beste praktijken opzetten alsook een databank en een onlinedocumentatiecentrum en -bibliotheek creëren, met name voor grijze literatuur en brochures over gendergelijkheid.

Verspreiding van informatie is een belangrijk onderdeel van deze activiteit. Er zal dan ook een strategie moeten worden ontwikkeld voor de bekendmaking en verspreiding van de bevindingen en van de voor de verschillende doelgroepen en eindgebruikers ontwikkelde methoden. Met het oog op een succesvolle uitwisseling van beste praktijken dient een concept te worden uitgewerkt voor de contacten met de overheden. In het kader van de strategie zal ervoor worden gezorgd dat het documentatiecentrum aantrekkelijke openingsuren heeft en zullen evenementen als seminars en rondetafelconferenties worden georganiseerd om discussie mogelijk te maken en de meest doeltreffende instrumenten en richtsnoeren onder de aandacht te brengen.

Uitkomstindicatoren: databank over beschikbaar onderzoek in juni 2012 toegankelijk voor gebruikers; contact gelegd met betrokken organisaties en onderzoekscentra tegen eind 2011; elektronisch documentatiecentrum eind 2011 volledig operationeel; selectie van de eerste onderzoeksgebieden tegen 2011; maandelijks 10 gebruikers van het documentatiecentrum in 2011.

2.3 FOCUS 3: THEMA'S OF PRIORITEITEN

Aangezien de gelijkheid van mannen en vrouwen op grond van de belangrijkste verdragen van de EU op alle gebieden moet worden gewaarborgd en de EU moet pogen ongelijkheden weg te werken en de gelijkheid tussen mannen en vrouwen te bevorderen in al haar activiteiten, is het belangrijk dat het Instituut een werkgebied kiest voor diepgaander en breder onderzoek.

2.3.1 EU-GENDERGELIJKHEIDSINDEX

Uitkomst van de activiteit of langetermijnresultaat van het activiteitengebied (voor de periode van 2010 tot 2012):

een index waarmee de gelijkheid van vrouwen en mannen in de lidstaten kan worden beoordeeld.

De gelijkheid van vrouwen en mannen is een complex en veelzijdig vraagstuk en vorderingen zijn moeilijk te meten en te beoordelen. De kennis over de bestaande genderkloven en de politieke wil om deze te dichten verschillen van lidstaat tot lidstaat. Het gebrek aan betrouwbare, vergelijkbare en geharmoniseerde gegevens bemoeilijkt het opsporen van genderkloven en het plannen van maatregelen en hulpmiddelen om mogelijke discriminatie, uitsluiting en opzettelijke of onbewuste schending van de gelijke rechten van vrouwen en mannen te voorkomen.

Om het brandpunt van algemene ontwikkeling naar gendergelijkheid te kunnen verleggen, dient een gemeenschappelijk beoordelings- en scoresysteem – een Europese gendergelijkheidsindex – te worden opgezet, aan de hand waarvan de lidstaten kunnen worden geëvalueerd.

De index zal worden gebruikt om op een bepaald moment in de tijd na te gaan in welke mate vrouwen en mannen gelijke rechten genieten, om de oorzaken van de (on)gelijkheid bloot te leggen en op basis van die kennis beleidsmaatregelen voor te stellen teneinde de ongelijkheid te verminderen, alsook om het effect van deze beleidsmaatregelen in de tijd te controleren.

In de loop van 2010 zal het EIGE met de voorbereidingen voor de nieuwe index beginnen. In een eerste fase zal een overzicht worden gemaakt van de bestaande en toekomstige gegevensbronnen en zal de bestaande index worden geanalyseerd en indien nodig aangepast.

In een tweede fase zal de Europese index worden voltooid en zal er informatie over worden verspreid (methoden, landenscores en uitlegging).

Het Instituut zal tevens een planning moeten opstellen voor de regelmatige actualisering van de index door de identificatie van geharmoniseerde gegevensbronnen en/of het opsporen van lacunes in de statistieken.

Alle bevindingen en resultaten zullen geregeld aan de raad van bestuur en het deskundigenforum van het EIGE alsook aan alle belanghebbenden zoals het EP, de Commissie en de lidstaten worden voorgelegd en bekendgemaakt.

Uitkomstindicatoren: een kader voor de index tegen eind 2010; methoden voor harmonisering van gegevensbronnen en informatie besproken tegen eind 2011; eerste bevindingen en publicaties tegen eind 2011 en regelmatige verspreiding van informatie vanaf 2012.

2.4 FOCUS 4: BEWUSTMAKING, NETWERKEN EN COMMUNICATIE

Uitkomst van het activiteitengebied of langetermijnresultaat van het activiteitengebied (voor de periode van 2010 tot 2012):

de Europese samenleving, de netwerkpartners en de geselecteerde doelgroepen steunen en gelijkheid van vrouwen en mannen bevorderen.

Bewustmaking is gewoonlijk niet alleen bedoeld om verwezenlijkingen bekend te maken en goede praktijken te verspreiden, maar ook om maatschappelijke attitudes te veranderen, genderspecifieke stereotypen te doorbreken en de genderkloof zichtbaar te maken. Het gaat om een lang en tijdrovend proces waarvan de vooruitgang maar moeilijk kan worden gemeten. De culturele, contextuele en taalverschillen tussen de lidstaten vormen een bijkomende moeilijkheid.

Ook netwerkvorming is een doeltreffend middel om de bewustwording van de gendergelijkheidsproblematiek te vergroten en de dialoog te versterken. Een grensoverschrijdende aanpak, het sluiten van grensoverschrijdende partnerschappen en het bundelen van krachten voor lobbyactiviteiten hebben allang bewezen een goede en doeltreffende strategie te zijn.

Volgens de verordening heeft het Instituut op dit gebied de volgende taken:

- *"[Het EIGE] verspreidt [...] informatie over positieve voorbeelden van niet-stereotiepe rollen van vrouwen en mannen in alle facetten van het leven en maakt [...] zijn bevindingen en initiatieven bekend om deze succesverhalen in de openbaarheid te brengen en erop voort te bouwen;*
- *[het EIGE] organiseert [...], teneinde de bewustwording met betrekking tot gendergelijkheid onder de burgers van de Unie te vergroten, samen met de belanghebbenden conferenties, campagnes en bijeenkomsten op Europees niveau en legt [...] zijn bevindingen en conclusies voor aan de Commissie".*

2.4.1 BASISINFORMATIE OVER HET INSTITUUT VOOR EU-BURGERS EN VERSCHILLENDE DOELGROEPEN

Uitkomst van de activiteit of langetermijnresultaat van het activiteitengebied (voor de periode 2010-2012):

EU-burgers bewust van het bestaan en de opdracht van het Instituut.

2.4.1.1 Ontwikkeling van een communicatiestrategie

Met het oog op de planning van een doeltreffende aanpak zal het Instituut in 2010 beginnen met de ontwikkeling van een op de lange termijn gerichte communicatiestrategie voor zijn activiteiten op het gebied van bewustmaking, netwerkvorming en communicatie die extern gericht zijn op alle belanghebbenden en gebruikers en intern op het personeel van het Instituut.

De strategie zal voorzien in de oprichting van een aantal testgroepen alsook in samenwerking met de belanghebbenden voor de verspreiding van alle informatie. De betrekkingen met het Europees Parlement en de Europese Commissie zullen in de strategie een kernprioriteit zijn.

Er zullen verschillende middelen worden ontwikkeld en gebruikt, zoals audiovisuele media via het internet (sociaalnetwerkstructuren als YouTube) en een dynamische, gebruikersvriendelijke website die toegankelijk zal zijn voor de burger, voor deskundigen op het gebied van gendergelijkheid en voor studenten en journalisten. Tevens zullen nuttig materiaal en handige perspakketten ter beschikking worden gesteld die het publiek kan gebruiken en die van bij het begin voor een sterke merknaam zullen zorgen.

Er zal een begin worden gemaakt met de ontwikkeling van het interne luik van de strategie teneinde het personeel van het EIGE te helpen met de uitvoering van de geplande activiteiten, de identificatie van de bevindingen die moeten worden verspreid, de formulering van de boodschap en de keuze van de communicatiekanalen.

Door het gebrek aan basisgegevens kan deze activiteit maar moeilijk tegen indicatoren worden afgezet. Met het oog op latere controle is het dan ook bijzonder belangrijk dat de nodige informatie wordt verzameld.

2.4.1.2 Europese wedstrijd voor de selectie van het logo van het EIGE

Het EIGE zal een aantal bewustmakingsactiviteiten lanceren om zijn identiteit als Europees centrum voor gendergelijkheid met succes ingang te doen vinden en zodoende een duurzame relatie met zijn partners en met het brede publiek te kunnen opbouwen en zijn opdracht te kunnen uitvoeren.

Het eerste evenement zal een wedstrijd zijn die in alle lidstaten zal worden georganiseerd en in het kader waarvan het officiële logo van het Instituut zal worden geselecteerd. De wedstrijd zal niet gericht zijn op professionele grafische bedrijven, maar op de Europese burgers, in het bijzonder op kunstenaars, studenten en jongeren. Iedereen die begaan is met het gendergelijkheidsvraagstuk en wil bijdragen tot de totstandkoming van de identiteit van het EIGE zal kunnen deelnemen. De wedstrijd heeft ten doel de deelnemers en het brede publiek bewuster te maken van de gendergelijkheidsproblematiek.

De start van de wedstrijd is gepland voor begin 2010, het einde voor de lente van 2010. De ontwerper van het winnende logo zal worden uitgenodigd op de officiële openingsceremonie van het EIGE, tijdens welke het logo zal worden gelanceerd.

Het Instituut zal het nodige doen om zichtbaar aanwezig te zijn op verschillende evenementen die door de Europese Unie, de lidstaten en andere organen worden georganiseerd.

Uitkomstindicatoren: communicatiestrategie tegen het einde van 2010; aantal evenementen dat samen door de leden van het netwerk wordt georganiseerd; aantal succesvolle campagnes en evenementen; stijging van het aantal websitegebruikers; institutionalisering van het EIGE-logo tegen het einde van het derde kwartaal van 2010; persberichten over de logowedstrijd in alle lidstaten.

2.4.2 ONTWIKKELING VAN BETROUWBARE EN UITGEBREIDE INFORMATIE

Uitkomst van de activiteit of langetermijnresultaat van het activiteitengebied (voor de periode 2010-2012): **uitgebreide informatie over gendergelijkheid en de werkzaamheden van het EIGE voorgesteld aan belanghebbenden en het publiek.**

Ontwikkeling van de website van het Instituut

Met het oog op een doeltreffende en allesomvattende communicatie zal de basisstructuur van de website van het Instituut worden ontwikkeld om te beantwoorden aan de behoeften en interesses van specifieke groepen. Het Instituut zal gebruikmaken van onlinemediën en zal chat- en discussieplatformen ontwikkelen. In een latere fase zullen meer geavanceerde communicatiemiddelen zoals videoboodschappen worden gebruikt, zal materiaal voor ngo's en/of specifieke doelgroepen worden ontwikkeld en zullen fora worden gelanceerd waarop mensen standpunten kunnen uitwisselen en met elkaar in discussie kunnen treden. Op de website zullen ook koppelingen worden gemaakt naar mogelijke bronnen van expertise en onderzoek op het gebied van genderkwesties, zoals bevoegde nationale instanties en universitaire onderzoekscentra. Om ervoor te zorgen dat het ontwerp van de website op de behoeften van de gebruikers is afgestemd en met het oog op de gebruikersvriendelijkheid ervan zal het communicatieteam van het EIGE geregeld de mening van de gebruikers vragen en een enquête houden.

Uitkomstindicatoren (2010-2012): reikwijdte van de e-nieuwsbrieffistributie in 2012; totaal aantal downloads van documenten op jaarbasis; totaal aantal abonnees op RSS-feeds op maandbasis; totaal aantal persberichten dat per jaar in de nieuwsrubriek wordt gepubliceerd; totaal aantal downloads van persberichten uit de nieuwsrubriek; toegang tot het onlinedocumentatiecentrum tegen 2011.

2.4.3 DOORBREKEN VAN GENDERSPECIFIEKE STEREOTYPEN

Uitkomst van de activiteit of langetermijnresultaat van het activiteitengebied (voor de periode 2010-2012): **Europeanen steunen veranderingen op het gebied van genderspecifieke rolpatronen en identiteiten.**

2.4.3.1 Oprichting van adviesgroepen

In het kader van de werkzaamheden op dit activiteitengebied zal het Instituut ook een aantal adviesgroepen oprichten, zodat het meer kennis kan verwerven over de manier waarop gendergelijkheid wordt waargenomen.

Daarbij zullen ook in de media verschenen artikelen, persberichten enz. worden doorgelicht. Teneinde de maatschappij te bereiken, attitudes te veranderen, stereotypen te doorbreken en rolmodellen te bevorderen, zullen tijdens de programmeringsperiode op middellange termijn groepen van opiniemakers en invloedrijke politici worden samengesteld.

Met het oog op een doeltreffende samenwerking met de media zal in de loop van 2010 een groep van journalisten en media- en communicatiedeskundigen worden opgericht, niet alleen om informatie te verspreiden, maar ook om in de lidstaten discussies over specifieke problemen op gang te brengen. Deze groep pers- en mediadeskundigen zal op verzoek van het EIGE in 2010 bijeenkomen om het belang van gendergelijkheid in de samenleving en in de media te bespreken. De groep zal advies verstrekken als onderzoeksbasis waarvan het Instituut later gebruik zal maken in haar interne en externe communicatieactiviteiten. De groep zal het EIGE en zijn communicatieteam ook helpen de informatie te verspreiden en in de lidstaten discussies over bepaalde problemen op gang te brengen.

In een latere fase, wanneer de strijd tegen genderspecifieke stereotypen wordt opgevoerd, zal het EIGE een adviesgroep oprichten die zal samengesteld zijn uit mannen die voor de gelijkheid van mannen en vrouwen ijveren. De groep zal informatie en materiaal ontwikkelen over het rolmodel van een vader, een niet-traditionele werkende man of iemand die van de normen en stereotypen afwijkt en andere leden van de samenleving kan beïnvloeden. Het door de groep uitgewerkte materiaal zal worden gebruikt voor de campagnes en evenementen van het EIGE.

Teneinde een positief beeld van de vrouw te verspreiden, zal tijdens de programmeringsperiode op middellange termijn ook een adviesgroep met invloedrijke vrouwen worden opgericht, zoals hoofden van Europese en nationale instellingen, succesvolle zakenvrouwen en vrijwillige activisten. Het verhaal en het profiel van deze invloedrijke vrouwen zullen in verschillende publicaties worden opgenomen en op de website worden geplaatst en de betrokken personen zal worden gevraagd aan diverse evenementen deel te nemen.

2.4.3.2 Gericht op jongeren

In het kader van zijn bewustmakingsactiviteiten zal het EIGE zich onder meer bezighouden met het opsporen en doorbreken van een aantal genderspecifieke stereotypen in heel Europa. Gezien de complexe aard van deze opdracht, met name door de culturele, sociale en religieuze verschillen in Europa, zal het EIGE zich gedurende de programmeringsperiode op middellange termijn op één doelgroep toespitsen, namelijk jongeren. Om duurzame veranderingen te bewerkstelligen en de verschillen tussen de Europese landen te kunnen vergelijken, zal in 2010 een eerste studie worden gemaakt over de culturele en sociale normen en patronen die de rol van mannen en vrouwen in de maatschappij, en in het bijzonder van jonge mannen en jonge vaders, bepalen. In deze studie zal bijzondere aandacht worden besteed aan de negatieve effecten van genderspecifieke stereotypen in elke lidstaat van de Europese Unie en zullen op basis van goede praktijken die zijn afgestemd op de specifieke aard van elke situatie concrete maatregelen worden voorgesteld om de stereotypen te doorbreken. De studie zal in eerste instantie op een beperkt aantal landen worden toegespitst en geleidelijk met andere lidstaten worden uitgebreid.

In de lente van 2010 zal een werkgroep worden opgericht die zal helpen de werkzaamheden te plannen en te volgen.

De werkzaamheden zelf zullen kleinschalig beginnen. In een eerste proefperiode wordt in twee landen een groep jongeren geselecteerd die in de toekomst als genderattachés zullen optreden. De deelnemers zullen tot het onderzoek bijdragen door waarnemingen over de normen en patronen van de maatschappij ten aanzien van de rol van vrouwen en mannen te verzamelen. Daartoe zullen zij in hun eigen omgeving gesprekken afnemen en/of kwantitatieve feedback vergaren.

Halverwege het jaar zullen feedbackbijeenkomsten worden georganiseerd zodat de groepen hun bevindingen kunnen vergelijken. Aan het einde van elk jaar zal het EIGE een congres organiseren om de bevindingen, gevallen en verhalen alsook suggesties voor mogelijke veranderingen te presenteren. Er zullen beroemdheden (opiniemakers) en journalisten worden uitgenodigd om hen kennis te laten maken met de vertegenwoordigers van de jongere generatie en hen hun standpunt te laten toelichten.

Op basis van de waarnemingen en de bevindingen zal het EIGE informatie en casestudy's opstellen die vervolgens in een brochure, video's en onlinepublicaties voor jonge internetgebruikers zullen worden gebruikt. Het materiaal zal ook dienst doen als referentiehandleiding voor opleidingsdoeleinden. Het zal worden vertaald in alle officiële talen van de lidstaten en worden afgestemd op de verscheidenheid van de doelgroepen, met name jongeren in een interculturele omgeving.

De activiteit wordt vervolgens uitgebreid naar andere lidstaten, waarbij voor informatie- en opleidingsevenementen een beroep zal worden gedaan op de genderattachés van de twee proeflanden.

Uitkomstindicatoren: taskforce van journalisten en media- en communicatiedeskundigen opgericht voor het einde van het tweede kwartaal van 2010; de eerste twee of drie referentiegroepen operationeel tegen medio 2012; studie over culturele en sociale normen en patronen gelanceerd tegen het derde kwartaal van 2010; studie met betrekking tot de volgende lidstaten voltooid tegen eind 2011 en 2012; eerste proefgroepen samengesteld tegen het einde van het derde kwartaal van 2010; aantal deelnemers verhoogd tot 6 landen tegen eind 2012; eerste publicaties en andere producten over stereotypen tegen eind 2011; 3 congressen; begin van de verspreiding van informatie eind 2011.

2.5. FOCUS 5: DIALOOG EN PARTNERSCHAP

In Europa wordt heel wat werk op het gebied van gendergelijkheid dubbel gedaan, blijven vele initiatieven onopgemerkt, worden innovatieve benaderingen niet toegepast en worden veelbelovende methoden en onderzoeksbevindingen niet verspreid of ondersteund omdat er geen mechanisme bestaat waarmee de informatie kan worden gecoördineerd en gecentraliseerd en onder alle belanghebbende partijen kan worden verspreid.

Het Instituut dient alle potentiële belanghebbenden en partners te mobiliseren, een platform voor de uitwisseling van ervaringen te creëren en inspanningen ten behoeve van gendergelijkheid te ondersteunen en aan te moedigen.

Volgens de verordening heeft het Instituut met betrekking tot dit activiteitengebied de volgende taken:

- *"[Het EIGE] zorgt [...] voor dialoog en samenwerking met niet-gouvernementele organisaties, organisaties voor gelijke kansen, universiteiten en deskundigen, onderzoekscentra, sociale partners en andere verwante organisaties die zich actief inzetten voor gelijke kansen op nationaal en Europees niveau en in derde landen[.]*
- *Om efficiëntieredenen dient het Instituut met deze entiteiten en de deskundigen in de lidstaten een elektronisch Europees netwerk voor gendergelijkheid op te zetten en te coördineren."*

Deze activiteit zal toegespitst zijn op de totstandbrenging van een functionele samenwerking met de verschillende belanghebbenden op de verschillende niveaus.

2.5.1 OPRICHTING VAN HET EUROPESE NETWERK VOOR GENDERGELIJKHEID

Uitkomst van de activiteit of langetermijnresultaat van het activiteitengebied (voor de periode 2010-2012): **een netwerk voor het delen van competenties en ervaring.**

Volgens de verordening heeft het Instituut met betrekking tot dit activiteitengebied de volgende taak:

- *"[Het EIGE] zorgt [...] voor de oprichting en de coördinatie van een Europees Netwerk voor Gendergelijkheid, waarbij centra, organen, organisaties en deskundigen op het gebied van gendergelijkheid en gendermainstreaming worden betrokken, teneinde het onderzoek te ondersteunen en aan te moedigen, het gebruik van de beschikbare middelen te optimaliseren en de uitwisseling en verspreiding van informatie te bevorderen".*

Op dit activiteitengebied zal onder meer een haalbaarheidsstudie over doeltreffende soorten elektronische netwerken worden uitgevoerd. Op basis van de resultaten van deze studie zullen de netwerkmethoden worden ontwikkeld.

Uiterlijk tegen eind juni 2011 zal een taskforce voor een nuttig en doeltreffend netwerk worden opgericht. Deze zal een weerspiegeling zijn van de belangen en de kennis van de bestaande netwerken en ngo's. De taskforce zal het EIGE helpen de contacten en kanalen te bepalen die zullen worden gebruikt om de betrokken organisaties en instanties te bereiken, alsook de manieren waarop kennis zal worden verzameld en gebundeld. De toegevoegde waarde van het lidmaatschap van een dergelijk netwerk zal worden omschreven en er zullen nieuwe gebruiksvormen worden ontwikkeld.

De werkzaamheden omvatten ook de ontwikkeling van methoden voor het gebruik van het netwerk en de partners daarvan om nuttige informatie op een doeltreffende wijze te verspreiden.

Uitkomstindicatoren: begin van een haalbaarheidsstudie over doeltreffende soorten elektronische netwerken tegen het einde van het derde kwartaal van 2010; eerste overzicht van potentiële netwerkleden tegen het einde van het vierde kwartaal van 2010; taakomschrijving en operationele voorschriften van het netwerk afgerond tegen het tweede kwartaal van 2011; basiskader van IT-instrumenten voor het elektronische netwerk vastgesteld tegen het derde kwartaal van 2010; IT-platform voor uitwisselingen functioneel tegen eind 2011.

2.5.2 BELANGHEBBENDEN EN PARTNERS

Uitkomst van de activiteit of langetermijnresultaat van het activiteitengebied (voor de periode 2010-2012): **een sterk samenwerkingsverband over heel Europa.**

Met het oog op toekomstige dialoog en netwerkvorming zal het Instituut contact leggen met de voornaamste belanghebbenden. Teneinde de beschikbare kennis op een doeltreffende wijze te bundelen en de gelijkheid van vrouwen en mannen te bevorderen, zal het EIGE voor het einde van 2010 een werkgroep oprichten.

Er zullen overeenkomsten worden gesloten over samenwerking, mogelijke gemeenschappelijke acties, evenementen en andere activiteiten met (i) het nieuwe Europees Parlement en de betrokken commissies, (ii) de Europese Commissie, met name DG EMPL, (iii) de lidstaten en de bevoegde nationale instanties, (iv) universiteiten en onderzoekscentra, (v) regionale en lokale autoriteiten van de lidstaten en van derde landen, (vi) ngo's die zich inzetten voor gendergelijkheid en vrouwen, (vii) de sociale partners, (viii) betrokken EU-agentschappen, (ix) internationale organisaties die zich bezighouden met de genderproblematiek en (x) alle andere geïnteresseerde belanghebbenden. Er zal ook worden bepaald hoe met de andere EU-agentschappen kan worden samengewerkt en hoe beste praktijken kunnen worden uitgewisseld.

Met het oog op regelmatige informatieverstrekking en de verspreiding van belangrijke informatie zal het EIGE een elektronische nieuwsbrief ontwikkelen die onder alle belanghebbenden en partners zal worden verspreid. Het ontwerp van de nieuwsbrief zal tegen eind 2010 worden voltooid en de nieuwsbrief zelf zal gedurende de programmeringsperiode geregeld worden gepubliceerd.

Uitkomstindicatoren: werkgroep voor de coördinatie van de belanghebbenden opgericht tegen het derde kwartaal van 2010; regelmatige seminars met de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid; gemeenschappelijke intentieverklaring of andere vormen van samenwerking met ten minste 5 belangrijke organisaties tegen eind 2011; elektronische nieuwsbrief voor partners en belanghebbenden vanaf 2010.

3 MONITORING EN EVALUATIE

Monitoring levert informatie op over de stand van zaken van een beleid of programma op een bepaald moment in de tijd (en het verloop ervan in de tijd) in het licht van de respectieve doelstellingen en uitkomsten. Het maakt deel uit van het uitvoeringsproces en wordt uitgevoerd door het personeel en de deelnemers van de geplande activiteiten.

Evaluatie is een ruimer begrip. In een evaluatie wordt onderzocht of vooruitgang is geboekt in de richting van een streefdoel of een verwacht resultaat dan wel of er een andere verklaring is voor de veranderingen die zich in het monitoringsysteem voordoen.

3.1 MONITORING VAN DE TENUITVOERLEGGING

Het Instituut zal op basis van de resultaatgerichte beheeraanpak informatie over de uitvoering van het werkprogramma verzamelen en analyseren en de feitelijke resultaten (outputs en uitkomsten) afzetten tegen de verwachte uitkomsten en streefdoelen om de vooruitgang te meten. Daarom zal het Instituut van bij het begin van zijn werkzaamheden basisgegevens en -informatie moeten verzamelen. Er zullen indicatoren en streefdoelen worden vastgesteld om het management en de voornaamste belanghebbenden een idee te geven van de geboekte vooruitgang, van de verwezenlijking van de doelstellingen en van de vooruitgang in het gebruik van de toegewezen middelen. Zoals in het werkprogramma is vermeld, zijn goede basisgegevens voor bepaalde activiteiten als bewustmaking en communicatie noodzakelijk om de verhoopte veranderingen te kunnen controleren.

In het kader van de monitoringactiviteit zal worden gecontroleerd of de beschikbare middelen tot de verhoopte outputs en uitkomsten leiden, zodat de prestatie-indicatoren kunnen worden aangepast en moeilijkheden of problemen kunnen worden gesignaleerd.

Elk team zal een resultaatgericht beheersysteem ontwikkelen dat door de twee eenheden in één enkel plan zal worden gegoten dat in de interne-controlenormen zal worden verwerkt.

De feedback van de gebruikers en de belanghebbenden zal worden geanalyseerd om het nut van de activiteiten en de maatregelen van het Instituut voor geselecteerde doelgroepen en controlegroepen na te gaan.

3.2 JAARVERSLAG

Het EIGE stelt aan het einde van elk jaar een jaarverslag op waarin een overzicht wordt gegeven van de directe resultaten (outputs) die in de loop van het jaar zijn behaald. De resultaten zullen worden afgezet tegen de verwachte uitkomsten en outputs en zullen met behulp van de vastgestelde indicatoren worden gemeten. Het jaarverslag zal ter goedkeuring aan de raad van bestuur worden voorgelegd voordat het naar de bevoegde autoriteiten wordt gezonden.

3.3 EVALUATIE

Resultaatgerichte evaluatie houdt de beoordeling in van een geplande, aan de gang zijnde of voltooide activiteit met het doel de relevantie, de efficiëntie, de doeltreffendheid, het effect en de duurzaamheid ervan te bepalen. In een evaluatie wordt geanalyseerd waarom beoogde resultaten al dan niet werden behaald, worden de uitvoeringsprocessen onder de loep genomen en worden de onbedoelde resultaten onderzocht. Op basis van dergelijke analyses kunnen lessen worden getrokken, verwezenlijkingen onder de aandacht worden gebracht en aanbevelingen voor verdere verbeteringen worden gedaan.

In de verordening is het volgende bepaald:

Uiterlijk op 18 januari 2010 geeft het Instituut opdracht tot een onafhankelijke externe evaluatie van zijn functioneren op basis van de door de raad van bestuur in overleg met de Commissie vastgestelde richtsnoeren. Bij de evaluatie wordt bezien in hoeverre het Instituut heeft bijgedragen tot de bevordering van gendergelijkheid en wordt ook een analyse gemaakt van de effecten van de bereikte synergie. Hierbij wordt met name gekeken of het nodig is de taken van het Instituut aan te passen of uit te breiden, en wat de financiële gevolgen van een dergelijke taakwijziging of -uitbreiding zouden zijn. Bij deze evaluatie wordt met name gekeken naar de goede werking van de managementstructuur bij het uitvoeren van de taken van het Instituut. Bij de evaluatie wordt rekening gehouden met de opvattingen van de belanghebbenden op zowel communautair als nationaal niveau.

Rekening houdend met de laattijdige start van de werkzaamheden en het gebrek aan basisinformatie voor de vaststelling van de indicatoren en de streefdoelen, werd besloten om tegen het einde van het tweede kwartaal van 2010 een evaluatie vooraf en in 2012 een tussentijdse evaluatie te laten uitvoeren.